

Nummer : R25.109
Onderwerp : Kunst en cultuurcommissie

Aan de raad

Inleiding

In een eerdere raadsmededeling (RM25.010) bent u als gemeenteraad geïnformeerd over het voornemen om een Kunst- en Cultuurcommissie op te richten ter ondersteuning van de actieve culturele gemeenschap in de gemeente Bladel. Daarbij is ook toegelicht dat, mede gezien de noodzakelijke financiële ombuigingen, is besloten de besluitvorming hierover uit te stellen. In de periode daarna is onderzocht op welke wijze de ondersteuning van kunst en cultuur alsnog vormgegeven kan worden. Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar andere mogelijkheden die financieel haalbaarder zijn.

De Cultuurtafel Bladel wordt voorgesteld als een verder uit te werken optie. De Cultuurtafel Bladel heeft als doel bij te dragen aan het vergroten van het inzicht in, de zichtbaarheid van en het gesprek over beeldende kunst en vormgeving in de openbare ruimte en de gemeentelijke kunstcollectie. De Cultuurtafel vervult hierbij een informele, meedenkende en signalerende rol, waarbij initiatief en inhoud primair vanuit het culturele veld en betrokken inwoners komen. De reikwijdte van deze twee thema's (gemeentelijke kunstcollectie en openbare kunst) kan op basis van het nog uit te voeren onderzoek veranderen.

Ten aanzien van de gemeentelijke collectie beeldende kunst richt de Cultuurtafel zich op het bevorderen van bewustwording en kennisdeling over de omvang en inhoud van de collectie. Daarbij kan de Cultuurtafel signalen en ideeën aandragen over mogelijke manieren waarop de collectie (opnieuw) onder de aandacht kan worden gebracht, bijvoorbeeld door zichtbaarheid in gemeentelijke gebouwen of tijdelijke presentaties. De Cultuurtafel heeft hierbij geen beheers- of besluitvormende rol, maar kan bijdragen aan het gesprek over de betekenis en mogelijke inzet van de collectie.

Voor wat betreft beeldende kunst en vormgeving in de openbare ruimte draagt de Cultuurtafel, binnen de kaders van de Notitie Uitgangspunten kunst in de openbare (publieks)ruimte (19it.02941), bij aan het uitwisselen van ideeën, het delen van initiatieven en het signaleren van kansen binnen de ruimtelijke omgeving van de gemeente. Onder openbare ruimte wordt verstaan zowel de buitenruimte (zoals straten, pleinen en parken) als binnenruimten van gemeentelijke gebouwen en andere publiek toegankelijke locaties. Daarnaast kan de Cultuurtafel aandacht vragen voor kunstwerken die zich bevinden op locaties die niet in eigendom zijn van de gemeente, maar wel zichtbaar zijn in de openbare ruimte, zoals bij scholen, zorginstellingen of op terreinen van andere overheden.

De Cultuurtafel fungeert hierbij als platform voor ontmoeting en inspiratie en niet als formeel adviesorgaan. De meerwaarde van de Cultuurtafel ontstaat uit de betrokkenheid en inzet van deelnemers en zal zich in de praktijk moeten bewijzen. Op basis van ervaringen kan worden gezien of en hoe deze rol in de toekomst verder wordt ontwikkeld. Voor een effectieve werking is het van belang vooraf duidelijke kaders te stellen over deelname, verwachtingen en rolverdeling.

Team:
ONT

Behandelend ambtenaar:
Jan van Baars

Telefoonnummer:
0497-361636

Voorstel

1. Het college van B&W opdracht te geven tot het verder onderzoeken en het instellen van de Cultuurtafel Bladel.
2. Een budget van 20.000 euro voor 2026 en een budget van 15.000 euro voor 2027 en 2028 beschikbaar te stellen en te verwerken in de 3e begrotingswijziging 2026.
3. Begin 2028 of eerder indien nodig de gemeenteraad met een tussentijdse evaluatie te informeren.

Beoogd effect

Met het beschikbaar stellen van budget wordt ruimte gecreëerd om de Cultuurtafel Bladel nader te verkennen en te onderzoeken op welke wijze deze het beste kan worden vormgegeven. Dit maakt het mogelijk om in de praktijk ervaring op te doen, behoeften uit het culturele veld op te halen en te beoordelen of en hoe de Cultuurtafel toegevoegde waarde heeft. Op basis van deze ervaringen kan een afgewogen besluit worden genomen over voortzetting en eventuele doorontwikkeling.

Argumenten

1.1 De gemeente Bladel kent een actief en divers cultureel veld met veel verenigingen, kunstenaars, makers en betrokken inwoners.

Deze vorm past goed bij de cultuur van Bladel. Door het versterken van bestaande netwerken en het inrichten van een Cultuurtafel of vergelijkbaar platform wordt aangesloten bij de kracht van het lokale culturele veld en wordt ruimte geboden aan initiatief en inspraak van onderop.

1.2 Het voorgestelde model is flexibel.

De opzet maakt het mogelijk om de samenstelling en thema's per bijeenkomst te laten variëren en in te spelen op actuele ontwikkelingen en nieuwe initiatieven. Hierdoor kan het platform meebewegen met veranderingen in het culturele veld en de rol van de gemeente, zonder dat aanpassingen in structuur of regelgeving noodzakelijk zijn.

2.1 Helderheid verschaffen over de kaders, verwachtingen en rolverdeling van de cultuurtafel.

Het aan de voorkant investeren leidt tot een hogere kans op succes. Bij de start van de Cultuurtafel Bladel is het belangrijk om duidelijke afspraken te maken over doel, werkwijze en rolverdeling. Dit zorgt voor helderheid in wat van de Cultuurtafel mag worden verwacht en wat niet. Duidelijke kaders maken het bovendien mogelijk om de toegevoegde waarde van de Cultuurtafel later op een objectieve manier te beoordelen.

2.2 Werkbudget is noodzakelijk voor de Cultuurtafel.

Ook bij een lichte en informele opzet is werkbudget nodig om de activiteiten van de Cultuurtafel mogelijk te maken. Zonder werkbudget is het risico aanwezig dat de uitvoering van de Cultuurtafel niet tot wasdom komt. De verwachting is dat er ten minste budget aanwezig moet zijn voor de organisatie van bijeenkomsten en communicatieactiviteiten.

3.1 De gemeenteraad heeft een belangrijke rol in het oormerken van financiële middelen en het vaststellen van de doelmatigheid ervan.

De gemeenteraad wordt op de hoogte gebracht van de gerealiseerde activiteiten van de Cultuurtafel. Dit doen we nadat de Cultuurtafel na één jaar heeft gefunctioneerd. Dan kunnen we aan de hand van de uit het onderzoek blijkende doelstellingen evalueren of deze zijn behaald en een oordeel vellen over de doelmatigheid hiervan.

Kanttekeningen

1.1 De kracht van een netwerkplatform wordt gerealiseerd door de participatie

De toegevoegde waarde van een netwerkplatform als de Cultuurtafel Bladel is in sterke mate afhankelijk van de actieve deelname van culturele verenigingen, kunstenaars en inwoners. In de praktijk zal moeten blijken in hoeverre het platform zich ontwikkelt van een idee tot een goed functionerend netwerk en mogelijk tot een volwaardig gesprekspartner voor de gemeente. Het succes is niet op voorhand te garanderen en hangt o.a. samen met de bereidheid van betrokkenen om tijd en inzet te leveren en het platform gezamenlijk vorm te geven.

1.2 Doelmatigheid dient nog te worden bepaald

De doelmatigheid van de Cultuurtafel Bladel is op dit moment nog niet vast te stellen. Het voorgestelde onderzoek dient er onder meer toe om aan de voorkant duidelijk te krijgen welke doelen realistisch en haalbaar zijn, welke rol het platform daadwerkelijk kan vervullen en welke opbrengsten verwacht mogen worden. Op basis hiervan kan worden beoordeeld of de ingezette middelen in verhouding staan tot de resultaten en of de gekozen vorm passend is bij de lokale situatie.

2.1 De te realiseren activiteiten dienen nog opgesteld te worden, het budget kan daardoor te hoog of ontoereikend zijn.

De concrete activiteiten van de Cultuurtafel Bladel zijn nog niet uitgewerkt. Hierdoor is op dit moment niet met zekerheid vast te stellen of het beschikbare budget toereikend is of mogelijk hoger is dan noodzakelijk. Het onderzoek moet inzicht geven in de aard en omvang van de activiteiten, de benodigde inzet en de bijbehorende kosten, zodat het budget beter kan worden afgestemd op de feitelijke behoefte en uitvoering.

2.2 Vooruitlopen op toekomstige keuzes

Met dit besluit wordt vooruitgelopen op keuzes die normaliter in samenhang worden afgewogen bij de perspectiefnota. De raad wordt daarom nadrukkelijk gevraagd dit voorstel te beschouwen als een eerste stap, waarbij evaluatie en heroverweging expliciet onderdeel uitmaken van het vervolg.

Financiën

Uw gemeenteraad wordt voorgesteld een budget van 20.000 euro in 2026 en een jaarlijks budget van 15.000 euro (2027 en 2028) beschikbaar te stellen. De financiële gevolgen worden verwerkt in de 3e begrotingswijziging 2026.

Uitvoering

Na vaststelling van het besluit wordt het vervolgproces gefaseerd uitgevoerd. Deze aanpak maakt het mogelijk om stapsgewijs ervaring op te doen, tussentijds te leren en op basis daarvan vervolgkeuzes te maken. Elke fase kan tot gevolg hebben dat er tussentijds geconcludeerd wordt dat een vervolg niet aan de orde is. Indien dat aan de orde is zal de gemeenteraad actief worden geïnformeerd.

Fase 1 – Onderzoek en verkenning (t/m Q3 2026)

In de eerste fase wordt het onderzoek uitgevoerd naar de gewenste invulling van de Cultuurtafel Bladel. Daarbij wordt onder meer onderzocht welke doelen de Cultuurtafel kan dienen, welke rol en werkwijze passend zijn bij de lokale context en welke kaders en randvoorwaarden nodig zijn om effectief te kunnen functioneren. Ook wordt gekeken naar de benodigde inzet en middelen. Deze fase resulteert in een voorlopige conclusie over de haalbaarheid, toegevoegde waarde en opzet van de Cultuurtafel.

Fase 2 – Vorming van de Cultuurtafel (Q4 2026 + Q1 2027)

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt de Cultuurtafel Bladel samengesteld. In deze fase wordt bepaald wie zitting nemen in de Cultuurtafel en op welke wijze deelname wordt georganiseerd. Uitgangspunt is een open en representatieve samenstelling, passend bij het karakter van de Cultuurtafel en de vastgestelde kaders.

Fase 3 – Actieve fase Cultuurtafel (Q2 2027 – verder)

Na de vorming start de Cultuurtafel met haar activiteiten. In deze fase functioneert de Cultuurtafel als platform voor ontmoeting, uitwisseling en het signaleren van ontwikkelingen binnen het culturele veld. De Cultuurtafel werkt binnen de afgesproken kaders en zonder formele adviesrol.

Na één jaar functioneren van fase 3 wordt de raad via een raadsmededeling geïnformeerd over de ervaringen, opbrengsten en eventuele aandachtspunten. Op basis hiervan kan worden bezien of en in welke vorm voortzetting of doorontwikkeling wenselijk is.

Bladel, 13 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage(n)

01. Ontwerp-besluit (25.27844)

02. Notitie Uitgangspunten kunst in de openbare (publieks)ruimte (19it.02941)